

SOYA

Den røde Vædske

SKOLEKOMEDIE

I ÉN AKT

Justitsministeriets udvalg for større færdselssikkerhed

i kommission hos

BORGENS FORLAG

EN SOYA-KOMMENTAR

TIL

"DEN RØDE VÆDSKE"

Justitsministeriets udvalg for større færdselssikkerhed har ønsket at udspy »Den røde Vædske« over det ganske Danmark. Og udvalgets propagandachef, Ulrik Duurloo, har i den anledning bedt mig, om jeg ikke med et par ord kunne indynde mig selv og min komedie på skolerne -

Jeg skal gerne *forsøge* -

Færdselsloven er den samme over hele landet, derimod er færdselsproblemerne ikke helt ens. Færdselsmæssigt er det nemmere at være barn på landet end barn i en provinsby, nemmere at være barn i en provinsby end i København.

Nu kan det ikke nægtes, at hovedstaden skimtes temmelig stærkt igennem »Den røde Vædske«.

»Hovedpolitistationen«

har visse arkitektoniske lighedspunkter med Politigården; børnenes milieu - villakvarter med blandet bebyggelse - ligner en af Københavns forstæder; og flere af de færdselsforseelser, børnene begår, er nemmere at begå, og mere farlige, i en stor by end udenfor.

Alligevel skulle stykket kunne spilles - til gavn og glæde - også *uden* for København.

I provinsbyerne kan man simpelt hen *lokalisere*.

På landet kan en lærer skrive en prolog - på vers eller prosa - som fortæller, at selvom stykket foregår i København, er færdselsloven ens over hele landet. »Heller ikke hos

os må man lege på vejen. Det *er* farligt. Der kommer sommetider biler fra udlandet med 100 km's fart, og så er det bedre at spille langbold i haven eller gården end på landevejen. Og selvom vi bor langt fra en rundkørsel, så vil vi alle før eller senere komme ud for en spiralformet piI«.

O.s.v. - ad libitum.

Forfatteren bemyndiger i det hele taget den lærer, der iscenesætter, til at lave om på stykket så meget han vil, blot omlavningerne giver gevinst. *Sagen* - d.v.s. at børnene på en sjov og huskbar måde får indprentet nogle færdselsregler - er i dette tilfælde langt vigtigere end forfatterens højtidelige droit moral.

To lærere har protesteret imod, at der i stykket optræder en dreng, der stammer. De hævder, det har skadelig indvirkning, når der gøres nar ad denne legemsfejl. at det fremkalder komplekser med frygtelige følger. Ja, det er jo sidste skrig inden for psykologien. For et par år siden var der en film, der hævdede, at når man i skolen kaldte en dreng for Tykke, blev han senere i livet masse-morder. Filmen var gennemlæst og godkendt af en psykiater!

Ud fra et langt livs erfaringer føler jeg trang til at sige: dette er teori - der ikke har ret mange rodtrevler i det virkelige liv. Vi bliver næsten alle drillet i skoletiden, der bliver grint lidt ad næsten os alle. En er rødhåret, en har fregner, en har briller, en er tyk, en stammer, en hedder noget komisk - o.s.v, o.s.v. Drilleriet gør lidt ondt i begyndelsen, det er uimodsigeligt, men vi hærder os imod det, og det er nødvendigt at hærdes, hvis vi skal leve livet. Og smerten er til gavn, det er kun gennem egne smerter, de store og de små, at vi lærer at forstå andres lidelser, de store og de små. Folk, der ikke har været ude for drilleri, lidt modgang, at man lo ad dem, bliver uudholdelige: hovne, umedfølelse, ubarmhjertige.

Men jeg tager ikke rigoristisk på tingene. Er der en skole, hvor man nødig vil ha' en person, der stammer, så la' ham la' vær' med at stamme! Forhåbentlig er replikkerne så morsomme i sig selv, at stammeriet kan undværes.

I efterskriften har jeg bemærket, at tempoet skal være hurtigt - »iIende«. Det skulle jeg aldrig have skrevet! De mange opførelser, jeg efterhånden har overværet, har alle lidt af samme skavank: tempoet var for hurtigt. Børnene afhaspede deres replikker, og pauser fandtes ikke. Der er den mærkelige lov i teatrets verden, at fra tilskuerpladsen ser det ud, som om et stykke går meget hurtigere end det gør. Jeg henstiller derfor til den lærer, der forestår iscenesættelsen: indprent børnene, at de ikke må jappe, og lær dem at holde pauserne! Kniber det med det sidste, så findes

der det tekniske hjælpemiddel: *at tælle*. Det bruges endogså på Det kgl.! Når Anemarie har sagt *sin* replik, så skal du, Peter, tælle til tyve - indvendigt! naturligtvis - før *du* siger *din*.

Og tag så tid på prøverne! Spillet i det rigtige tempo skal »Den røde Vædske« vare henved 50 minutter.

Og så håber jeg, at stykket i øvrigt vil tale for sig selv. God fornøjelse! og hyggelig hilsen!

Kongens Lyngby, sommeren 1951.

!

DEN RØDE VÆDSKE

SKOLEKOMEDIE I EN AKT

AF

SOYA

Justitsministeriets udvalg for større
færdselssikkerhed

I kommission hos
BORGENS FORLAG

Copyright 1950 by SOYA

*

Skolekomedien "Den røde Vædske" kan uden afgift opføres i alle danske skoler. Samtlige rettigheder derudover tilhører forfatteren. Amatørteatre kan erhverve retten til opførelse gennem Dansk Teaterforlag, Kolding. Opførelsesrettighederne uden for Danmark fås gennem Folmer Hansen, Gyldenløvesgade 1, Kbhvn. V.

*

Printed in Denmark by
Selandia A/S, Copenhagen.

PERSONERNE:

BEA
TE,
EDIT
H,
RUTH,
TESSA, ^{skoleele}ver.
TOVE,
ARKIBALD,
EGON,
JØRGEN,
OLE og
PER,

EN GAMMEL
HERRE.

BASTIANSEN,
betjent.
KLOHR, kemiker.
To røde djævl.

Handlingen foregår på hovedpolitistationen i en stor by.

(Et gongsignal. Et drønende gongsignal -- der bekendtgør at nu tager spillet sin begyndelse. Lyden er mysteriøs; højtidelig ... og hensætter tilskuerne i spænding og festlig forventning.

Men samtidig er fortæppet nede. Og samtidig er der lys i salen.

Ti børn kommer ind fra salens baggrund. Fem drenge, fem piger. Pigerne hedder Beate, Edith, Ruth, Tessa og Tove.

Drengene: Arkibald, Egon, Jørgen, Ole og Per. De bevæger sig tøvende og usikkert -- som om de søger efter et eller andet ... eller ikke rigtig ved hvor de er. Den orden de kommer i er tilsyneladende tilfældig ... dog er det drenge der ligger i spidsen. Og Edith og Ruth- der går hånd hånd - kommer dryssende længe efter de andre.)

TESSA

Det finder vi aldrig! !

BEATE

Næh min mor sa'e også: politigården l - da' går man vild!

TOVE

Det var også meget uheldig at hr. Boballe skulle blive syg.

PER

Du er møjdum l

EATE

Det hedder en fidus. Det andet er meget simpelt.

TOVE

Du ka' sæl' være møjdum ka'-du
l

BEATE

Det er fuldstændig rigtig hva' Tove si'r. Hvis hr. Boballe
havde været mæ' så havde vi ikke rendt rundt her som gale.

PER

Sludder og gul'sand l Del er meget skægere og gå uden
lære'!

TESSA

Jamen hvis vi nu aldrig finder det ! !

OLE

Sæ'fø'li' finder vi'et. Vi ka' jo bare spør'e os for.

TOVE

Men hvis der nu ikke kommer no'en vi ka' spør'e hva'
sål?!

JØRGEN

Det er jo ikke en uddød ruinby vel!

EDITH

Drengene de ska' nok finde det de finder altid såddan
noed.

EGON

(Stammende.) Jeg har et - ko-ko-kompas.

ARKIBALD

Sikken en dufis hvis vi ikke finder
det!

6

RUTH

Hvoffer syn's du det er en ... *dufis* ... hvis vi ikke finder
det?

ARKIBALD

Så må vi herhen en gang te' jo! Så får vi fire fritimer i
stedet for to!

(Under samtalen er børnene langsomt avanceret. Nu
kommer en gammel herre ud af en dør oppe ved siden af
scenen.)

RUTH

Der er en pæn herre ham ka' vi spørre.

ARKIBALD

(Frem foran de andre.) Undskyld - vil den herre gerne
sige os hvor der er et værelse at der er nr. 791?

TOVE

Det er vis 'nok der de poletiere bor der har noed og gøre
med færdsel.

PER

Det er vores klasselære' hr. Boballe der mente vi havde
godt af og få et kursus i færdselslære.

JØRGEN

(Lidt vigtig.) Ja' har nu læst hele færdselsloven, men jeg
tror ikke de andre har det.

7

PER

Uh hvor er du altid vigtig, Jørgen - bare for det din far er professor!

ARKIBALD

J ti' ve' fanerne også alt om hvodden man ska' køre!

TOVE

Ja for Arkibalds far er sjæfør!

EGON

(Stammende.) Jeg s-s-samlers på - f-f-f-færdelsespakater.

BEATE

Men så blev hr. Boballe desværre syg-

OLE

-- og så sa'e overlæ'ret at vi godt ku' gå herhen alene -

EDITH

- og nu går vi og leder og k a' ikke finde det -

TESSA

- og vi finder det heller aldrig!

RUTH

- hvis altså ikke den herre ve' hvor det er?

(En anelse af en pause.)

DEN ÆLDRE HERRE

Øh - hva' nummer si'r I det var?

FLERE

(I munden på hinanden.) 791.

8

PER

791 er delelig med 7 og 113.

JØRGEN

Uh hvor du altid er vigtig, Per, for det du er den bedste til regning!

DEN ÆLDRE HERRE

(Tænker sig om.)

Næh - jeg tror desværre ikke jeg ka' hjælpe Jer.

Jeg ska' sige Jer: jeg er sæl' blevet borte herinde.

Jeg kom her for 28 år siden - for og aflevere en tokrone jeg havde fundet på gaden. Jeg fandt også hittegodskontoret - men siden har jeg ikke ku' finde ud igen.

OLE

Ku' De ikke lægge Dem sæl' ind på hittegodskontoret - til afhentning?

DEN ÆLDRE HERRE

Næh forstå-I: jeg ka' heller ikke mere bitte hittegodskontoret.

RUTH

Men Gud! har De slet ikke set Deres familie i de 28 år!?!?

DEN ÆLDRE HERRE

Næh - det har jeg ikke, min ven.

Da jeg gik herind havde jeg børn på Jeres alder. De må jo forlængst være voksne. Måske har jeg børnebørn jeg ikke har set, det er jo le' trist.

(Trykket stemning.)

RUTH

(Medfølende.) Åh hvor er det synd for den rare herre! ska' vi ikke samle ind til ham?

9

DEN ÆLDRE HERRE
Næ tak, børn, jeg lider ingen nød - jeg går bare op og sætter mig i en af fangecellerne ved spisetid - så blir der serveret for mig.

OLE
(Dykker ned i en bukselomme.) Men vil De ikke ha' et bolsje? jeg har noen der sidder fast i foret - (Krænger foret ud.) - men jeg ka' godt få dem af.

DEN ÆLDRE HERRE
Næ tak, min ven, jeg er over bolsjealderen -

ARKIBALD
Der inde hvor De kom fra det er vel ikke der færdsels-poletiet bor?

DEN ÆLDRE HERRE
Næ derinde det er afdelingen for bortgåede kanariefugle og skildpadder. (Peger mod fortæppet.) Men I ka' prøve og spørre derinde - da'e' politiets kemiske laboratorium og der plejer og sidde en kemiker derinde.
Måske han ve' hvor I ska' hen.

ARKIBALD
Den er fin! så spør' jeg kemikkeren.
(Der takkes, bukkes og nejes. Pigerne er de høfligste.)

DEN ÆLDRE HERRE
(Nikker enligt.)
Jeg be'r jeg be'r.
(Han går ned gennem salen - og hen til den dør børnene kom ind ad. Her vender han sig og siger højt:)

10

Nu håber jeg rigtignok I må finde det. Det ville dog være så trist om I skulle gå herinde til I dør.
(Ud.)

TESSA
(Let hysterisk.) Jeg vil hjem! jeg vil hjem! jeg vil hjem til far og mor! ! !

OLE
Skav dig ikke, tøs.

(Ruth tager Tessa ind til sig og trøster hende.)
(Under det sidste er det mørknet mel' og mel' på tilskuerpladsen, samtidig er rampelyset blevet stærkere og stærkere.)

(Arkibald træder op på nogle trin (kasser), der fører op til scenen. Her gør han nogle bevægelser mod tæppet som om han bankede på en dør. Lyden udføres - i takt til hans bevægelser - i sufflørkassen eller i kulissen.
Ventepause.)

TESSA
Da'e' sommen nok ikke noen derinde!

EGON
Han er må-måske he-he-henne og - (I galop.) - køvve et wienerbrød.

(Arkibald banker igen. Lyden gentages, men stærkere end før.
Ny ventepause.)

TESSA
Da' er ingen! Tænkte jeg'et ikke nok!

11

ARKIBALD
Vi ka' da gå ind og kaste et kig.

BEATE
Det kan man ikke!

OLE
Næ ikke hvis der er låset.

BEATE
Man ka' ikke gå ind i en fremmed lejlighed hvis da' ikke er noen der si'r »værsgo«. Det ville min mor aldrig gøre.

TOVE
Beate ska' altid være dannedere end som os andre.

PER
Hvis der ikke er noen så blir vi i al fald ikke skældt ud.

EGON
Hø-hø-hørt!

EDITH
Hvis drengene går derind så tør ja' også godt.

ARKIBALD
Gu' tør vi gå derind. Da' ka' ikke ske værre end at de myrder os. (Han gør en bevægelse som om han drejede på et dørhåndtag.)

(I samme sekund flyver tæppet til vejrs. Og i samme sekund bliver der helt mørkt på tilskuerpladsen.)
(Og nu er vi i et laboratorium - et kemisk laboratorium.

12

Her er en dør og et vindu. Her er skabe og borde. Her er flasker med kemikalier i mange farver. Og her er glas- og porcelænsapparater i mange faconer.

Men det mest iøjnefaldende er en kolbe med en højkrødd, lysende vædske. Kolben står på en trefod - der er anbragt på et fritstående bord. Under kolben en tændt bunsen-brænder.

På et andet bord ses en skrivebog i kvartformat med protokolbind. Den ligger åben - som om ejeren lige har forladt den.)

ARKIBALD
Ha'e' bomtomt.

(Han går ind i laboratoriet. De andre følger efter. Af deres måde at komme ind på kan man aflæse om de hører til de frække, de modige, de korrekte eller de generte ...)

TOVE
Hvor ser del alsammen underlig ud. Tænk at da'e' noen da' ka' finde ud af sådden noed.

PER
Det ser ikke underlig ud -- det ser spændende ud.
(Børnene begynder at drysse omkring og kigge.)

EGON
Gu-gu-ve om han også har - mineraler. j-j-jeg s-s-samler på - mineraler. (Piller ved en flaske.)

BEATE
Du piller ikke ved no ed !

RUTH
Sådden no ed har far også derhjemme. I konsultationsstuen. Det er akkurat mage te' bare anderledes.

13

BEATE
Hold nu op med og pille,
Egon!!
Ordenlige folk piller kun hjemme hos se' sæl!
(Egon piller videre.)

EDITH
Min far har kulører i sække og dåser. Dem bru'r sven-
dene te' og røre farve af.

JØRGEN
Men nu er altså problemet: ska' vi vente eller ska' vi
gå igen?

BEATE
Hvis vi vil opføre os korrekt så går vi igen - vi sku' slet
ikke være gået herind.

EGON
(Henne ved kolben.) Hva' mon ... de'e' for noed ... det
rø-røde her? (Piller.)

BEATE
Skål du dog røre ve' alt h va' du ser ved!?!)

RUTH
Pas på du ikke brænder dig, Egon. Det er nok smadder-
varmt.

OLE
Ja' syn's vi ska' vente lidt ... og se om ikke manden kom-
mer igen.

JØRGEN
Jå' syn's vi ska' gå. For jeg ku' godt tænke mig at kemi-
keren ga' os et møjfalld for det vi er gået herind.

TESSA
Ja' syn's også vi ska' gå - inden drengene laver ulykker!
(Egon har stået og pillet ved hanen - med det resultat
at lampen nu pludselig slukker.)

ARKIBALD
Du slak lampen, Egon!

TOVE
Novra!

EGON
(Stammer stærkt.) D-d-d-d-det var ikke med ---- vi-
vilje!!!

RUTH
År hvor eret synd for Egon - sæt poletiet beholder ham!

JØRGEN
Det er det jeg si'er: Egon stammer også på hænderne.

TESSA
Jeg har hele tiden vidst der ville ske noed!

PER
Sludder og gul'sand! Vi ka' jo bare tænde den igen!

OLE
Ja hvis der er noen der har noen tændstikker.

TESSA
(Hurtigt og voldsomt.) Uh nej ikke noed med tændstik-
ker! så blir ha' bare ildebrand!

PER
Det ka' vi jo blive forsikrede imod hos din far!

EGON
J-j-j-J-jcg s-s-samler på tændstikæsker - men de er hjemme og - da'e' ikke no ed i dem -

RUTH
Da'e' nok slet ikke noen af os da' har tændstikker !

ARIUBALD
(Der har stået og gravet i en bukselomme.) Jeg har en jubilæumstænder. (Finder den.) Ha' ra' den. (Forklarende.) Det er en a' da' har glemt den i vognen. Og der er også benzin på.

JØRGEN
(Hurtigt.) La' os så se og få den tændt og så stikker vi af.

(Drengene samler sig om bordet med kolben. De danner en ring udenom så det er svært at se hvad der foregår. De er meget ivrige og snakker i munden på hinanden.

Pigerne holder sig lidt på afstand. Længst borte er Tessa - der har placeret sig helt henne ved døren.)

TESSA
(Let hysterisk.) De stikker ild på! Jeg tør ikke være her!

EDITH
År drenge de er så vant te' sådden noed.

(Man hører Arkihald arbejde med tænderen - den har åbenbart svært ved at virke.)

OLE
(Pludseligt.) År I fjolser! I har glemt og lukke op for gassen! Så'e' det sgu da ikke underlig da' ikke kommer ild!

(Gassen syder. Arkibald knalder videre.)

16

OLE
La' mig.
(Arkibald svarer ikke.)

OLE
(Rækker hånden ud efter tænderen.) La' nu hellere mig du.

ARKIBALD
Det er min tænder.

OLE
Jamen ja'e' den stærkeste.

ARKIBALD
Der ska' ikke kræfter te'et. Der ska' bare held te'et.

OL
E
Kom nu her med den,
Arkibald.

ARKIBALD
Gu' vi' jeg ej !

(Ole forsøger pludselig at snuppe den, men Arkibald lukker hånden - lukker den fast i. Ole griber ham om håndleddet - og forsøger at vriste hans fingre op.

Udbrud fra de andre. Drengene tager parti. Og giver råd. De fleste holder med Ole - måske fordi han er klassens stærkeste dreng. Fra pigerne kommer lyde af frygt og forskrækkelse. Og bønne anmodninger om »ikke og slås« ...)

OLE
(Rød i hovedet.) Slip så, Arkihald !

17

La' la' la' nu Ole - p-p-prøve!

ARKIBALD

Avv !! du brækker mine fingre!
(Indædt forarget.) *Ih hvor er du fejg!*

RUTH

La' nu vær' mæ' og ta' så hårdt, Ole. Det er synd for Arkibald!

EDITH

(Smiler lykkeligt.) *Ih hvor er drenge stærke!*

PER

(Mæglende.) La' bare Ole prøve et øjeblik, Arkibald. Du får den jo igen.

ARKIBALD

Du ska' ikke låne min tænder! Det ska' kraf'stejleme blive *løgn!* (Med sin frie venstre langer han en uppercut ud efter Ole.)

(Men Ole er for hurtig, Arkibald når ham ikke, men skubber derimod til kolben med armen. Og kolben vakler og falder. Drengene springer til side - forfærdede. Pigerne hylér og hviner. Kolben splintres mod bordet, vædsken styr-
ter ud, ud over bordpladen - hvorfra den plasker videre, ned på gulvet. I det vædsken kommer i berøring med luften, bliver den vandklar. Samtidig ryger det fra den - stærkt og faretruende.)

ARKIBALD

Det var din skyld, Ole! - det var for det du ville ta' tænderen fra mig.

OLE

Det var ikke mig der slog til flasken, det var dig!

(I løbet af et sekund har børnene delt sig i to partier der diskuterer i munden på hinanden. Det ene parti skriger: »Det var Oles skyld!« Det andet: »Det val' Arkibald del' væltede den!«)

TESSA

(Pludselig - midt i skrigeriet.) Luk for gassen! - at ha' ikke blir ildebrand!

(Per drejer hastigt om på gashanen. Den sydende lyd ophører.)

JØRGEN

Nu syn 's jeg vi sku' stikke af! Inden ha' kommer noen!

EDITH

(Ryster på hovedet.) Det ka' vi ikke være bekendt. Nu må vi blive ha' lige til ham manden kommer. Og så si 'r vi at vi var lige go'e om 'et. At vi allesammen væltede flasken på en gang.

(Vædsken ryger stærkere og stærkere. Laboratoriet fyldes af damp.)

JØRGEN

Jeg syn's jeg blir hel fuld.

FLERE AF DE ANDRE

Ja' også! Ja' også!

TOVE

(Dingler.) Ja' har det li 'som da min bror blev konfirmeret. Da fik jeg lov og smage en lakør og så blev jeg hel sådden at jeg ikke ku' stå.

BEATE

Det var *meget* forkert af dine forældre. Det havde min mor aldrig tilladt.

TOVE

År du er altid så snubbet!

(Børnene vakler rundt som herusede.)

EGON

B-b-bare det ikke var --- gi-gift -- det i -- rapperatet!
(Holder sig for panden og støtter sig til et bord.)

JØRGEN

Man ka' ikke blive forgi'et bare af lugt.

RUTI-I

(Lille og ulykkelig.) Nu er jeg syg - *meget* syg. Ka' I ikke la' og ringe efter far - han er lægedoktor.

(I samme nu bliver der bælgmørkt. Mørket varer dog kun en brøkdel af et sekund - så kommer lyset igen. Børnene ser undrende og forfærdede på hinanden. Atter forsvinder lyset - og nu fortsætter det ... med en scene der snart er lys og snart mørk. Mest af alt minder det om en uvejrsmet med lynlimt.

Fra børnene lyder dæmpede udbrud af angst og bæven. Naturligvis er det pigerne der gyser mest.)

TOVE

Mon poletierne ikke har ku' betale deres lyseregning -?

PER

Sludder og gul'sand! Det er jo ikke det elektriske da'e' kludder mæ'. Det er det udenfor.

JØRGEN

Det må være blevet uvejr - det er den eneste videnskabelige forklaring --

ARIBALD

(Meget syg.) Jeg tror det er en kulstofgiftning --

(I det samme bliver der gravmørkt. Og dette mørke synes at skulle fortsætte ....

Og hørnene jamrer, klager, vander sig. Det lyder som .en radiotransmission fra Helvede.)

TESSA

(Hulkende.) Jeg vil hjem jeg er død!

(Torden. Lyden stiger voldsomt. Og hører så brat op -- lige i det sekund den er stærkest. Laboratoriet har været mørkt mens det buldrede, men i samme øjeblik lyden slutter fyldes rummet af grønt lys - et frygtelig uhyggeligt grønt lys. Og en høj mand står midt i stuen. En høj streng mand.

Manden er over naturlig højde. Og hans påklædning er et sammensurium af en betjents uniform og Den store Bastians ejendommelige kostume.

Børnene stimier hen til siderne - længst muligt fra manden! Underligt nok: drengene samler sig på den ene side, og pigerne på den anden.

Flere af pigerne hviner af forfærdelse; og selvom drengene gerne vil simulere mod, skinner det igennem at heller ikke de er uden frygt. Den mest medtagne er Egon: han hikkør højlydt - navnlig hver gang der er en pause.)

EDITH

(Nejer. Høfligt.) Undskyld jeg spør' - men hvem er den herre? (Underligt nok er hun den der er mest rolig.)

MANDEN

(Strengt og stærkt.) Jeg er betjent Bastiansen - søn af Den Store Bastian. (Han gør sig øjensynlig umage for at virke som en bussemand.)

JØRGEN

Vi må alligevel være blevet syge af lugten. Sådnen en ser man ikke når man er helt normal.

TESSA

De må ikke slå mig, hr. betjent. Jeg vil meget hellere tilstå med det samme. I går gik jeg ud på gaden bag en holdende vogn uden og se mig for. Og lige i det samme kom der en bil. Bilen bremsede op - så jeg blev ikke kørt over. Men hvis der var sket noget så havde det været min skyld --

(Sætningen ender i et snøft.)

(Under det foregående har Bastiansen halet en stor lommebog op af format. baglommen. I bogen sidder et blyant af kæmpe-format. Og under hele Tessas fremstilling har han oteret kraftigt)

BASTIANSEN

Del er en *meget* alvorlig forseelse. Hvert år er der både børn og voksne der blir dræbt ved at gå ud bag holdende vogne. Og endnu fler blir invalider. Med andre ord: gå helst ikke ud bag en holdende vogn - for de der kommer kørende ka' ikke se Jer. Men gør I det alligevel, så bli' stående bag vognen, stik hodet ud, og kig til venstre - lige til I har set at kørebanen er *helt* klar.

TESSA

(Ivrigt.) Jomen, hr. betjent - jeg er forsikret. Far er forsikringsagent - og han har forsikret mig mod alt hva' der ka' forsikres imod!

BASTIANSEN

Hva' hjælper det dig at dine forældre får penge - hvis du dør!? Og hva' hjælper det dine forældre!? Tror du måske hellere de vil ha' penge end de vil ha' dig!?

TESSA

(Hviskende.) Nej.

BASTIANSEN

(Uden pause.) Og hvis du blir invalid, mon det så er en stor trøst og få noen penge!? Tror du ikke hellere du vil ha' dine arme og ben end en formue!?

TESSA

(Hviskende.) Jo.

BASTIANSEN

Vi kommer ikke uden om og idømme dig en alvorlig straf.
Resten af dit liv ska' du gå rundt med en plakat på brystet og en anden på ryggen. Og på dem begge ska' der stå:
»Jeg har båret mig ad som en idiot.

Tessa Frederiksen.«

TESSA

(Fortvivlet.) Ånej, hr. betjent la' mig slippe - la' mig slippe! Alle vil jo grine ad mig

BASTIANSEN

(Inden hun er færdig.) Dommen er afsagt. Og kan ikke appelleres.

TESSA

(Med et lille håb.) Ska' jeg ha' de ... klapater på ... hele tiden - ? !?

BASTIANSEN

Om natten - i sengen - må du ta' dem af.
Ellers ikke.

(Tessa hulkel' højt.)

EGON

Hr. bo-be-be-betjent - De må ikke blive ve-ve-vred -
jeg har - c-e-cyklet ud af en port -

BASTIANSEN

Ved du ikke at man aldrig må cykle ud af porte og have-
låger!?!)

EGON

J-j-j-jo, hr. be-be-betjent. Men der s-s-s-skete ikke noed!

BASTIANSEN

Det er ikke din skyld. Du ku ' ha' væltet en gammel kone
så hun havde brækket benene. Dommen falder med det
samme. Din cykel ska' du aflevere på nærmeste alderdoms-
hjem, og hver gang du møder en gammel kone ska' du gå
hen og be' hende om forladelse.

EGON

J-j-j-j-jo.

BASTIANSEN

Næste!

EDITH

(Knikser.) Jeg er meget ked af det, hr. betjent - men
jeg har gjort næsten det samme som Tessa-

BASTIANSEN

Hva' da?

EDITH

Jeg har hinket paradiset på kørebanen -

BASTIANSEN

Sket det tit?

(En anelse af en pause.)

EDITH

Det tror jeg nok, hr. betjent. Men drengene derhjemme
de leger også ude på vejen -

BASTIANSEN

At andre børn gør noed forkert er ingen undskyldning
for dig!

EDITH

Det er en villavej vi bor på -

BASTIANSEN

(Barsle) Nu ud med sproget! Hva'e' der sket?!

EDITH

Der kom en cyklist - og så hinkede jeg lige ind i ham
så han væltede.

BASTIANSEN

(Skriver meget kraftigt.) Det er meget alvorligt.

EDITH

(Hurtigt.) Jamen der skete ikke noed, hr. betjent --
ingen ulykker mener jeg. Manden rejste sig igen og sa'e
»jeg var en dum tøs« og »jeg skulle se mig for«, og så kørte
han videre.

BASTIANSEN

Det er lige meget om der skete noget eller ikke. Det er altid forkert at lege på kørebanen - selvom det er en villa-vej med ringe trafik! Der kan pludselig dukke en bil op - og så har vi ulykken.

Til straf for at du ulovligt har hinket paradiset skal du i *Helvede!*

(To små røde djævle smutter op af sufflørkassen og griber fat i Edith.)

EDITH

(Fortvivlet.) Nåde, hr. betjent! Lad mig slippe, hr. betjent! Jeg skal aldrig gøre det mere-

RUTH

(På knæ. Inden Edith er færdig.) Åh go'et rare betjent, lad hende slippe, det er min bedste veninde! Hvis De vil lad hende blive her på Jorden skal De få hele min sparegris!

(Mørke og torden. Da der et øjeblik efter bliver lyst igen, er Edith og djævlene borte.)

BASTIANSEN

(Seende på Ruth.) Nå så du vil bestikke politiet! Det er en *meget* alvorlig forbrydelse. (Skriver voldsomt.) Nå hva' har du så begået af færdselsforseelser?

RUTH

Jeg spillede bold-

BASTIANSEN

På kørebanen?

RUTH

(Hurtigt.) Nej nej! inde på fortovet.

26

BASTIANSEN

Det er jo ingen færdselsforseelse. Nu ud med sandheden!

RUTH

Det er skam rig 'nok; jeg legede inde på fortovet!

BASTIANSEN

Men så?

RUTH

Ja så løv bolden fra mig -

BASTIANSEN

Ud på kørebanen?

RUTH

(Nikker.) Ja.

BASTIANSEN

Og så løb du efter den?

RUTH

(Nikker.) Ja.

BASTIANSEN

(Utålmodig.) Og hva' så?

RUTH

Så kom der en bil. Men den nåede og- bremse op. Den snurrede bare rundt og skrabede en lastbil der holdt på den anden side. Men der kom ingen buler. Og Ediths far han er maler, han sprøjtelakerede dem begge to ganske gratis.

BASTIANSEN

Det sidste er sagen uvedkommende. Dom med det samme.

27

Fordi du løb ud på kørebanen uden at se dig for, ska' Ediths far sprøjt lakere dig når du kommer hjem.
Du ska' være grøn resten af livet.

RUTH

(Fortvivlet.) *Gren tv t* Ånej, hr. betjent - så blir jeg jo aldrig gift!

BASTIANSEN

(Nikker.) Grøn som en agurk. Basta. (Drejer hovedet.) Jeg syn's de herrer drenge er så tilbageholdende?!

ARRIBALD

Jå'e' da ikke bange for og sige hva' jeg har lavet. Jeg legede min far.

BASTIANSEN

Hvordan leger man sin far?

ARIUBALD

Min far er sjofør og så legede jeg sjofør.

BASTIANSEN

I en legevogn ?

ARRIBALD

Øv nej!, på cykel.

BASTIANSEN

Hvodden leger man chauffør på en cykel?

ARKJBALD

Joe en taxa kører jo med passagerer -

BASTIANSEN

Og det gjorde du måske også?

ARRIBALD

Jam.

BASTIANSEN

Tør jeg spørre: hvor mange passagerer havde du?

ARKIBALD

To.

BASTIANSEN

(Med bogen.) Og de sad hvor?

ARKIBALD

Den ene på stangen og den anden på bagagebær'en.

JØRGEN

I færdselsloven står der:

»På en cykel må ikke befordres flere personer end den el' beregnet til; dog må et barn under 6 år medtages på cyklen, når der er indrettet særlig siddeplads til det.«

OLE

Fedtebuks !

PER

Vigtigmås !

BASTIANSEN

Skete der noed ?

ARKIBALD

Næsten ikke noed. Vi væltede bare på cykelstien. Og vi slog os omtrent næsten ikke. Det vil sige: Thorvald _ det er en dreng hjemme i gården -- han fik det her skedevand i knæet.

BASTIANSEN
Køretilladelsen er frataget dig for livstid.

ARKIBALD
Vil det sige at j eg alder mer' må køre på cykel?!?

BASTIANSEN
Ja.
Og når du blir voksen vil du aldrig få lov og føre auto-
mobil.

ARIBALD
Det er jeg forfærdelig ked af, hr. Bastiansen, for jeg vil
så forfærdelig gerne være sjofør li'som far.

BASTIANSEN
Udelukket.
Desuden dømmes du til og aflevere dit knæ til Thorvald
- så ka' du få hans med ledevand i stedet.

ARKIBALD
Jamen mit knæ sidder jo fast!

BASTIANSEN
Ar det er ingen sag for en moderne kirurg og bytte om
på Jeres knæ. Og jeg ska' la' nåde gå for ret og tillade at
du blir bedøvet mens det sker.

ARKIBALD
Det er jeg også ædderked af det her -

BASTIANSEN
(Ser på Jørgen.) Og du som kan færdselsloven hva' har
du så gjort?

JØRGEN
Ingenting.

BASTIANSEN
Ingenting?!? !

JØRGEN
Næsten ingenting.

BASTIANSEN
Ingen omsvøb! Til sagen!

JØRGEN
Jo, hr. betjent.
Oh -
(Trykker sig sammen og bliver *meget* lille.)
Jeg har kørt den forkerte vej i en rundkørsel.

BASTIANSEN
Har du kørt til venstre i en rundkørsel i stedet for til
højre?!?

(De andre drenge er ikke fri for at udvise en vis *skade-
fryd* ...)

JØRGEN
(Næsten uhørligt.) Ja.
(Hurtigt.) Men der var ikke et men'ske og øjne noen
steder. Og heller ikke noen biler eller cykler eller heste
eller
... betjente. Og så er det da irriterende og køre hele den
lange omvej ... når man i stedet for ka' smutte lige over
- ikke?!?

BASTIANSEN
Du ka' aldeles ikke se om der ikke i løbet af få sekunder
ka' komme et eller andet køretøj. Det er en *uhyre* alvorlig

forseelse. Og det at du ka' færdselsloven udenad og alligevel ikke følger den, betragter jeg som en skærpending- omstændighed. Jeg ser ikke andet end at du resten af dit liv må køre rundt i en rundkørsel - *den rigtige vej*.

JØRGEN

Ska' jeg resten af mit liv - køre rundt i en --?!

BASTIANSEN

Ja.

JØRGEN

Og jeg som så gerne vil være student og -

BASTIANSEN

(Afbryder -- stærkt og vægtigt.) Det er forbudt og læse til student mens man kører rundt i en rundkørsel. Næste!

TOVE

Jo, hr. betjent. Ja, hr. betjent. Forstår-De -- far han arbejder ved Statsbanerne. Og så sa'e mor - det var om aftenen -: »Jeg tror far ville blive glad for en tår kaffe,« og så sa'e jeg: »Det tror jeg også.« Og så sa'e mor: »Vil du køre ned med den?« sa'e hun. Og så sa'e jeg at det ville jeg gerne. Og så kørte jeg ned på banen med vores termosflaske. Og far blev så glad for den så han ga' mig et kys. (Standser.)

BASTIANSEN

Og hva' så videre?

TOVE

(Lidt for uskyldig.) Ja så kørte jeg hjem igen.

32

BASTIANSEN

Og hva' gjorde du på hjemturen?

!!

TOVE

(Stadig lidt vel uskyldig.) Ja' gjorde ikke noed,

BASTIANSEN

Ud med sproget!

Hva' galt gjorde du på hjemturen?!

(Lille pause.)

TOVE

(Lavmælt.) Jeg kørte uden lygte.

BASTIANSEN

Efter lygtetændingstid ?

TOVE

.Ja.

BASTIAN

SEN

Det er meget meget alvorligt.

(Tove vender sig om - og skjuler skamfuldt ansigtet i hænderne.)

BASTIANSEN

Det er i virkeligheden en af de største letsindigheder man ka' begå.

BEATE

Det si'r min far også. Når vi kører om aftenen så si'r han altid: » De sorte cyklyster de burde skydes!«

BASTIANSEN

Stille!

33

Det er mig der er dommeren.
(Ser et øjeblik ud som om han overvejede dybt.)
(Slår knips med fingrene.) Nu har jeg det!
(Ser igen på Tove.) Som straf for at du har kørt uden
lys ska' du resten af livet ha' lys i næsen.

TOVE

Ska' jeg ha' -!?!
(Hun vender sig. Der er elektrisk lys i hendes næse.
Pigerne skriger. Drengene er ikke fri for at smågrine. De
mest diskrete skubber til hinanden.)

TOVE

Så blir jeg jo aldrig gift!

BEATE

Del blir du alligevel ikke, si'r mor. Det er du for klun-
tet til.

BASTIAN SEN

Stille!
(Ser på Per.)
Og hva' har du så lavet?

PER

Jo, forstår-De, hr. betjent - jeg vil enten være bankdirek-
tør eller akrobat. Og så forleden så øvede jeg mig i og
være akrobat.

BASTIANSEN

Og hvordan legede du akrobat?

PER

Jo jeg kørte uden hænder på styret - og uden ben på
pedalerne-

34

JØRGEN

Det er forbudt i færdselsloven.

BASTIAN SEN

(Sender ham et blik.) Taler du om færdselsloven!
(Jørgen dukker sig - og ser temmelig flov ud.)

BASTIANSEN

(Fortsættende.) Men det er rigtig nok: det er ulovligt.

PER

Jamen der skete ikke et slav.

BASTIANSEN

Men der *kunne* være sket .... »et slav«. Du kunne for
eksempel ha' faldet -- og brækket benene.

PER

Jamen jeg gjorde det ikke.

BASTIANSEN

Som straf for din letsindighed skal begge dine ben am-
puteres.

JØRGEN

(Indskyder hurtigt.) Det betyder: skæres af.

PER

(Forfærdet.) Jamen så ka' jeg jo ikke gå!!!

BASTIANSEN

Jo.
På hænder.

35

PER

(Endnu mere forfærdet.) Ska' jeg gå på hænderne resten af livet?!?

BASTIANSEN

(Nikker.)

Ja.

(Ondskabsfuldt.) Det må da lige være noed for en akrobat --!

PER

(Nær gråden.) Det er ikke på den måde jeg vil være akrobat!

BASTIANSEN

(Ser sig om.) Nå, har I så bekendt allesammen? !

TOVE

(Viser med hovedet mod Beate.) Hende der hun har ikke bekendt.

TESSA

Ja Beate ska' også bekende når vi andre har måttet.

BASTIANSEN

Rigtigt.

Ud med sproget!

BEATE

(Slår med hovedet.) Jeg har ikke gjort noed.

BASTIANSEN

Du lyver!

BEATE

Nej jeg lyver ikke. For jeg leger kun i vores have og aldrig på vejen. Når jeg er på gaden er det altid i fars vogn - (Forklarer hurtigt:) - far er nemlig grosserer og mor sidder i en komite.

BASTIANSEN

Og hva' med skolevejen?

BEATE

Jeg blir virkelig kørt frem og tilbage.

BASTIANSEN

(Bliver højere.) Jeg ka' se på dig der er noed du skjuler.

BEATE

Nej, hr. betjent. Næsten ingenting.

BASTIANSEN

Udmærket. La' os så høre det næsten ingenting.

BEATE

Jamen hr. betjent, de andre ka' ikke li' mig, jeg ve' ikke hvorfor for jeg har aldrig gjort dem noed men de kan altså ikke li' mig. Hvis de nu får og vide hva' jeg har gjort så vil de blive ve' mæ' og snakke om det og drille mig og gøre nar af mig og -

BASTIANSEN

(Skifter tone.) Det er altid flovt når andre hører det gale man har gjort. Men det er en del af vor straf her i Ver-c!Pll - (Langsomt, eftertænksomt.) - og måske den fornuf-ligsLc -

(Han har for et øjeblik lagt bussemandstonen og talt mere uu-nneskeligt end ellers.)

BEATE

Jo, hl'. betjent -- men ka' jeg alligevel ikke få lov og fortælle det til Dem alene - uden de andre hører det-?

TOVE

Der er ingen grund til at hun ska' ha' det bedder end os andre. Vi måtte fortælle hva' vi har gjort - mens alle kammeraterne hørte på'et.

BASTIANSEN

Du har ret.
(Til Beate.) Bekend -- i alles påhør!

BEATE

(Bønligt.) Men så må De ikke sige det til far og mor!

BASTIANSEN

Heller ikke det ka' jeg love.

BEATE

(Trodsig.) Så si'r jeg det bare ikke!

BASTIANSEN

(Ler højt og ondskabsfuldt.)
Jo du gør.
For du ka' ikke la' vær'.

BEATE

(Forundret.) Nej - jeg ka' ikke la' vær' ...
Forleden dag da smed jeg min madpakke i papirkurven i skolegården -
(Slår hænderne for ansigtet.)
Uh jeg er så flov, så flov! !

38

BASTIANSEN

(Lidt i vildrede.)

Hm ...

Det sorterer jo ikke ... direkte ... under færdselspolitiet.

(Hurtigere.) Men derfor er det alligevel meget forkert.
Man må aldrig smide sin mad væk. Mad koster penge!

BEATE

Jamen min far er grosserer og han har masser af penge.

BASTIANSEN

Det gør ikke sagen en smule bedre. Hvis du ikke var sulten skulle du ha' taget pakken med hjem, og spist den i stedet for middagsmad. Eller du sku' ha' spurgt en af dine kammerater om han ville ha' den.

ARKIBALD

Ja ja ku' sagtens ha' ædt den!

OLE

Ja' også!

TOVE

Beate får tomater på når de er allerdyrest l

BASTIANSEN

Hele Verden over er der børn der sulter. I Kina falder folk døde om af sult.

BEATE

Jeg ska' aldrig gøre det mere! Aldrig mer, hr.
Bastiansen!

39

BASTIANSEN

Det vil du heller ikke få lejlighed til. Som straf ska' du resten af livet bo i Kina, i et af de værste hungerdistrikter.

BEATE

Far og mor ska' mæ' ikke?

BASTIANSEN

Nej.

BEATE

(Forfærdet, i et kør.) Jamen jeg vil være hos far og mor, jeg ka' ikke undvære far og mor, jeg vil hellere db end komme bort fra far og mor -!

Nåde, hr. be-Bastiansen!!!

BASTIAN SEN

Nej!

Når du kommer her ud af Politigården, står der en tre-hjulet budcykel - og på den vil du blive kørt direkte til Kina.

(Beate skriger. Betjenten skriver.)

ARKIBALD

Ve' I hva' jå' tror: jå' tror det er noed vi drømmer!

PER

Sludder og gul'sand! Man ka' ikke drømme sammen med andre. Og vi ser jo allesammen betjenten - ikke?

DE ANDRE

Jo! - Jo jeg ser ham også! (O. s. v.)

ARKIBALD

(Samtidigt.) Joe jeg ser ham tyjelig nok!

RUTH

Når man er vågen så ve' man også man er vågen. Og jeg ve' jeg er vågen.

TESSA

Jomen når man drømmer så ve' man ikke man drømmer.

JØRGEN

(Et lys går op for ham.) Nu hår jeg det! Vi drømmer ikke.

Men vi har alle sammen det man kalder - det man kalder -

(Går i stå.)

Jeg ve' godt hva' det hedder, men jeg ka' ikke komme på'et lige i øjeblikket-

(Man ser på ham at han leder i sin hukommelse.)

OLE

Du mener betjenten er en slags spøgelse?

JØRGEN

Heller ikke rigtig et spøgelse -

(Han får fat i noget.)

En halli -

En hallu -

En hallu - hva' -for-noed?

BASTIANSEN

(Vokser.) Vover du og påstå at jeg er en hallucination!?!)

JØRGEN

(Begejstret.) Da' va' det! En *hallu-cination*. Og den er kommet for det vi væltede kolben. Det røde der var i den det er noed der har bedøvet os eller ... beruset os. Men hvis

vi lukker et vindu op så ka' det være vi kommer til os sæl' igen.

BASTIANSEN

(Rasende.) Ingen lukker vinduer op her!!!

ARKIBALD

Så klarer vi den på den måde - (Tager pludselig skrivebogen - og kyler den ud gennem ruden.)

(Klirren. Samtidigt: mørke og tordenbuldren. Pigerne skriger og græder. Tessa hyler højst.)

OLE

(I mørket.) Jeg er li'frem bange for og blive bange!

(Da - med et - er der lyst igen. Og i samme sekund ophører tordenen.

Bastianen er borte, Edith står uskadet mellem de andre, ruden er hel, protokollen ligger på sin plads - Men! Kolben er stadig i stykker, og vædsken flyder stadig på bord og gulv. Den ryger dog ikke mere, eller i al fald ikke ret meget ...)

EGON

D-d-d-det var meget - u-u - hu-hu - hyggeligt!

(Døren går op, og en mand i hvid kittel kommer hurtigt ind. Han standser brat - lidt forbavset ved at se børnene.)

MANDEN

Nå her er fremmede --!

ARKIBALD

Ja undskyld hr.-

MANDEN

Klohr, kemiker.

42

ARKIBALD

- hr. Klohr - men vi sku ' finde færdselspoletiet --- og så gik vi herind for og spørre om vej --

KLOHR

Ja det er svært og finde rundt her på Gården --- men nu ska' jeg følle Jer derhen -

OLE

Jo. Tak. Men vi må hellere sige det med det samme. Vi er kommet til og slå den der flaske i stykker.

EDITH

Vi var lige go'e om det. Vi væltede den allesammen på en gang .

KLOHR

(Godmodigt) Ja det var jo ikke så vellykket. (Peger på bogen, der før røg ud ad vinduet, men nu - mærkeligt nok -- ligger på sin plads.) Heldigvis så skriver jeg alle mine forsøg op - så jeg ka' gøre det om igen, eksperimentet.

(Ser rundt på børnene.)

Øh - for resten - har I ikke mærket noed? Noed særligt? Jeg mener dengang I væltede kolben -?

JØRGEN

Jo først blev vi li'som vi var fulde. Og så havde vi en hallu-cination. Vi så allesammen en betjent der lignede Den Store Bastian. Og så begyndte vi allesammen og tilstå. Såd- den - færdselsforseelser.

KLOHR

(Der har stået og nikket under Jørgens forklaring.) Så er eksperimentet lykkedes. Så virker den røde vædske

43

skab - og så duften får den skyldige til og tilstå! de i et an er. som den skal. Forstår-I børn - jeg har længe villet frem- stille et stof der kunne få folk til og tilstå. Man har i forvejen den slags præparater - forskellige barbitursyre- præparater - som man bru'r ved den såkaldte »narko- analyse«. Men det er stoffer der ska' gi's »iritravenøst«, d. v. s. de ska' sprøjtes ind i blodet, og dansk mentalitet vil næppe nogensinde tillade politiet og bruge injektionsmidler. Men jeg tror ikke der er nogen der vil sige noed hvis man under et forhør har en skål med en vædske stående i et skab - og så duften får den skyldige til og tilstå!

JØRGEN

Ih hvor er'et glimrende! Det ska' jeg fortælle far!

KLOHR

Ikke så gerne. Folk ska' helst ikke vide noed om det før det er rigtig gennemprøvet.

RUTH

Men ska' vi ikke samle ind og betale Deres kolbe?

KLOHR

(Stryger sig over panden.)

Jeg syn's jeg blir hel bimmelim-

Man blir åbenbart beruset af lugten -

Ve' I hva', børn - jeg har også gjort noed forfærdelig galt -

FLERE AF BØRNENE

Har De!?!

KLOHR

I søndags var jeg ude og køre i en bil jeg havde lånt af min svoger. Og oppe på en bakke, lige før toppen, der over- halede jeg en ånden vogn -

ARKIBALD

Bommelom ! bommelom ! (Virrer med hånden - ligesom når man siger »avra«.)

JØRGEN

Det er forbudt i færdselslovens paragraf 10, stykke 2.

TOVE

Ka' det gøre noed?

KLOHR

Ja det ka' det i høj grad - og det var det også lige ved. For og overhale den anden vogn kom jeg nemlig langt over mod venstre - og så pludselig på engang så dukker der en stor bred vogn op - der har været skjult af bakketoppen. Chaufføren i den modgående vogn drejede ind i marken og derfor skete der ikke noed - men vår der sket noed så var det mig der havde haft al skylden.

EDITH

Ve' De hva': når De fortæller os det så er det nok fordi De også tilstår ved lugten - (Pegende mod pølen på gul- vet.) - af det der.

KLOHR

Det er'et såmænd nok! (Hurtigt.) La' os *så* få et vindu op! - at vi ikke tilstår mer endnu! (Flår vinduet op - på vid gab. Vender sig mod børnene.) Og ska' vi så ikke være enige om, børn, at vi vil holde færdselsloven -

BØRNENE

(I kor.) Jo!

KLOHR

- *selv* når vi synes det er overflødigt -

BØRNENE
(I kor. Højere end før.) Jo!

KLOHR
--- *selv* når vi tror vi er alene på vejen

BØRNENE
(I kor. Højere end før.) Jo!

KLOHR
---- og *selvom* der ikke er en betjent og øjne!

BØRNENE
(I kor. Højere end før.) Jo!

KLOHR
Vort motto skal i fremtiden være: »Hellere for forsigtig end det modsatte.« Ikke?

BØRNENE
(I et kæmpevræl.) *To!!!*

KLOHR
Og *så* til færdselspolitiet!

(Tæppet falder i samme sekund hans replik er sluttet. Skønt det daler så hurtigt som muligt, ser man dog Klohr tage et par piger ved hånden - for at føre dem ud af laboratoriet - og de andre stille sig op for at følge efter.)

SL UT

EFTERSKRIFT

Stykkets børn kan spilles af skoleelever fra 10 til 15. De voksne kan udføres både af lærere og ældre elever.

Tempoet skal være hurtigt; »ilende«. Replikkerne skal som hovedregel - følge slag i slag. Enkelte bør endda falde ind over hinanden eller ligefrem samtidigt. Ved visse lejligheder bør alle snakke i munden på alle, dog således at replikkerne fra manuskriptet går igennem - på samme måde som en sangstemme går igennem sit akkompagnement.

Men skuespillerne bør også kunne *pausere* - bl. a. under bifald.

De unge skuespillere skal tale på scenen nøjagtig som de taler på legeplads og skolevej. Deres måde at tale på skal være lidt anderledes når de er sammen med voksne end når de er alene. Hvis en ung skuespiller ikke kan sige en replik fordi den strider mod hans sædvanlige taleform. må det være ham tilladt at omstøbe replikken - naturligvis forudsat at indholdet bevares. De replikker der er let prægede af københavnsk, må »oversættes« når stykket spilles uden for København.

Hvad der gælder replikkerne gælder også gestikulation og mimik : ægthed, naturlighed frem for alt.

Børnene skal bevæge sig imellem hinanden med den tilsyneladende tilfældighed eller planløshed der karakteriserer dem på gade og legeplads. Men deres position må ikke være tilfældig eller planløs i den forstand at den ikke er

forberedt. Enhver af de optrædende skal på forhånd vide hvor han i hvert sekund skal befinde sig.

Også deltagernes reaktion - det stumme spil og alle udbrud - skal være omhyggeligt gennemtænkt og prøvet masser af gange i forvejen. Og samtidig skal det alligevel virke som om det altsammen fødtes *i* og *af* øjeblikket.

Det bedste resultat vil man selvfølgelig opnå, hvis skolerne har råd til at engagere en professionel iscenesætter.

De elektriske finesser kan ordnes af enhver fysiklærer. Vædsken i kolben behøver ikke at være rød, den stærkeste virkning opnås antagelig ved at lade den belyse af en skjult rød pære. Derimod bør den kunne dampe når den kommer ud. Der må naturligvis ikke være ild i bunsen-lampen. En »flamme« kan fremstilles af en lillebitte strimmel blåligt silkepapir, kan man så tilmed blæse luft igennem røret er virkningen overvældende. Men i øvrigt kan man også overlade flammen til publikums fantasi. Der er naturligvis ingen rude i vinduet, derimod er man nødt til at ofre en kolbe på hver forestilling. Flere af de tekniske finesser kan udelades hvis de er for vanskelige eller for dyre. F. eks. er det dyrt at lave vindu i en dekoration. Men vinduet kan også undværes - de optrædende åbner bare døren i stedet for. Og denne dør behøver endda ikke at være der. At man *lader* som om man åbner en dør, er i teatrets verden tilstrækkeligt.

Forfatteren

LITTERATUR:
AMATØRTEATER. Redigeret af Kaj Nielsen.
Nordens Bogforlag.